

Světové hospodářství

AAA a NIRA	- USA – zákony institucionalistů
AAA	30. léta v USA – zákon institucionalistů – podpora zemědělců přes zvýšení agrárních cen
ACQUIS	- zákony, které by země měla změnit v rámci kodaňských kritérií
AFTA	1998 – Arab Free Trade Area – eliminace všech celních omezení
APEC	1989 – Asijsko tichomořská ekonomická spolupráce – 18 zemí Ameriky, Asie a Oceánie - obrovská ekonomická síla, od 1994 snaha vytvoření zóny volného obchodu
ASEAN	- Sdružení zemí jihovýchodní Asie – 1967 – podpisem Bangkotské deklarace – urychlení ekonomického pokroku a hospodářské, kulturní a sociální spolupráce
Asijské tygři	- součástí širší skupiny nově industrializovaných zemí, vychází ze strategie export-led growth. levné a pracovité pracovní síly – láká zahr. investice <ul style="list-style-type: none"> - I. vlna – Jižní Korea, Tchajwan, Hongkong, Singapur - II. vlna – Malajsie, Thajsko, Indonésie - III. vlna – Vietnam, Laos
Asociační dohoda	- dohody o přidružení, kdy stát se nestává právoplatným členem EU, ale zintenzivní se mezi uchazeči o členství a EU hospodářská spolupráce
Autarkie	- Německo – soběstačnost
Bandung	- viz. konference v Bandungu
Berlínská krize (1947 – 49)	- západní Berlín byl zásobován západními zeměmi letecky
Beveridge	- americký ekonom – vypracoval program sociální politiky – základní kámen welfare state
Bimetalismus	- do pol. 19. st. – měnová soustava, kde současně obíhají mince ze dvou různých kovů (většinou Ag a Au), mezi kterými je určen zákonný smenný poměr - nestabilní a dlouhodobě neudržitelný - nutná existence autorizované mincovny
Bismarck	- říšský kancléř – 1880 – ochranná opatření
Bretton-Woodský měnový systém	1944 – kompromis mezi Whiteovým a Keynesovým plánem - podporován institucemi MMF a IBRD - funguje na principu pevných směnných kurzů k USD, který byl jedinou přímo směnitelnou měnou za zlato (fixní poměr 35 USD = 1 unce zlata) - zásady fungování: plná směnitelnost při fixních kurzech jednotlivých měn, zásada pevných kurzů, neustálý dostatek dolarů, poskytování úvěrů od MMF k řešení problémů - na přelomu 60. a 70. let se dostává do krize tím, že USD ztrácí rezervy zlata na pokrytí dolarů v zahraničí => devalvace dolaru => zrušení konvertability
Brežněv	60. léta – růst produkce zemědělství
Briand	- iniciátor vzniku Panevropské unie – Briandův plán
Briandův plán	1929 – na vytvoření Panevropské unie
CAP	Společná zemědělská politika EU – součástí Římské smlouvy, silně dotovaná Hlavní cíle: <ul style="list-style-type: none"> - zvýšení produktivity zemědělství - pojitit spravedlivý životní standard pro zemědělce - stabilizace cen se zemědělskými produkty - opatření pro bezpečnost potravin - zabezpečení nabídky potravin pro spotřebitele v mírných cenách
CEFTA	1993 – Středoevropská dohoda o volném obchodu – cílem je liberalizovat obchod mezi členskými zeměmi členové: ČR, SR, Maďarsko, Polsko + 1996 Slovinsko + 1997 Rumunsko
Celní válka	1887-1898 – mezi Francií a Itálií
Cenová revoluce	16 st. – příliv zlata z Ameriky – inflace
Cobden – Chevalierovy smlouvy	1860 – volný obchod mezi VB a Francií + doložka nejvyšších výhod
COCOM	- speciální organizace, která měla bránit odtoku vyspělých technologií do CPE
COMMONWEATH	- sdružení národů bývalého britského impéria, uznávající britského panovníka za hlavu společenství – Nový Zéland, Austrálie, JAR, Kanada

Corn laws	1660-1846 – ochrana obilního trhu VB
CPE	- centrálně plánovaná ekonomika - extenzivní ekonomický růst CPE se projevoval vysokou dopravní, energetickou a materiální náročností, nízkou produktivitou práce a to vedlo k extrémnímu poškozování ŽP
Čankajšek	- hlava Číny v 30. letech 20. st. – sjednocování země;
Černý pátek	24. 10. 1929 – krach na burze => velká hospodářská krize - příčiny: americké omezení vývozu kapitálu a dovozu zboží, zvýšení úrokových měr, krize bankovního sektoru, pokles AD, deflace
Členění EU	Evropská rada, Rada ministrů, Evropský parlament, Komise EU, Hospodářský a sociální výbor, Soudní dvůr, Evropská investiční banka, Revizní dvůr
ČR je členem	WTO, IBRD, EBRD, CEFTA, IMF, OSN, OECD, EU
ČSR – vývoj po WW2	- velké materiální a lidské ztráty, znárodňování a zabavování majetků, přidělový systém dvouletka – obnova hospodářství, přechod ke komunismu => orientace na východ
4D pro Německo	- demilitarizace, demokratizace, denacifikace, dekartelizace
4D pro Japonsko po WW2	- demonopolizace, dekolonizace, demilitarizace, demokratizace
Dekret o míru	1918 – Brestlitevský mír – okamžité ukončení války
Dawesův plán	1924 – poskytnutí financí Německu od USA, otevření kapitálového trhu, změna ročních splátek reparací => zmírnění poválečného nepřátelství
De Gaulle	- francouzský generál – 1962 vyhlásil úplnou nezávislost Alžírsko
Demografický přechod	= demografická revoluce – značná změna ukazatelů demografické reprodukce – snížení úmrtnosti bez zvýšení porodnosti => zvýšení obyvatelstva
Devalvace	- snížení oficiálního směnného kurzu, důsledek pro export => zvýší se
Devalvace měny ČSR	celkem 2krát: 1934 a 1936
Devalvace 19 měn	1949 – odstraněn poválečný tlak na světový obchodní systém
Dodgeova linie	- stabilizační plán Japonska (1948-1952) – zastavení inflace a oživení japonské výroby
Dodge	- bankéř a finančník, diplomat v Japonsku, zastánce liberalismu, svobodné tržní ekonomiky a odpůrce státních zásahů
Dopady ropných šoků	- úspory surovin, investice do hledání nových nalezišť a alternativních zdrojů
ECA	- Správa pro ekonomickou spolupráci – americký protějšek OEEC – s OEEC řídily ekonomickou pomoc v Evropě
Edison	- poslední třetina 19. st. – zavedení elektrické energie – 2. průmyslová revoluce
EEO	1992 – Evropský ekonomický prostor – podpisem smlouvy v portugalském Portu – volný pohyb zemědělského zboží, služeb, kapitálu i osob mezi ESVO a ES
EHS	1957 – vzniká jako součást Římských smluv – předpokládala postupné odstranění cel a kvantitativních omezení dovozu a vývozu mezi členskými státy, odstranění bariér volného pohybu osob, služeb a kapitálu – v platnost 1958
EIB	- Evropská investiční banka – úkolem je přispívat k vyváženému a nerušenému rozvoji společného trhu v ES
Ekonomické důsledky demografického přechodu	- problémy věkové struktury populace = málo lidí v produktivním věku, přelidnění – bída (Malthusův populační zákon), atd.
Ekonomické důsledky míru po WW2	- přes válkou zničená hospodářství se podařilo nastartovat velký ekonomický růst ve všech vyspělých zemích, bipolarita rozdělila Evropu na dvě části – omezení zahraničního obchodu mezi západem a východem, snaha o vytvoření státu blahobytu – welfare state
Ekonomicky nejsilnější země	USA
EMS	1979 – Evropský měnový systém – členové ES mimo VB, založen na peggingu, cílem je stabilizace směnných kurzů 3 zákl. pilíře: ECU, mechanismus směnných kurzů a mechanismus úrokových měr
EMU	- součást Maastrichtských smluv – vytvoření společného měnového systému Evropy a zavedení společné evropské měny
EPA	Japonsko – Úřad pro ekonomické plánování
ESVO	1958 – Evropské společenství volného obchodu – jako protiváha EHS – pásmo volného obchodu původní členové: Portugalsko, Dánsko, Norsko, Švédsko, VB, Švýcarsko, Rakousko => dnes: Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko, Island

EU – velké země	Německo, Francie, VB, Španělsko, Itálie
EU – kdo se připojil v 70. letech	VB, Irsko, Dánsko
EU – dvě smlouvy o EU v 90. letech	Maastrichtská smlouva, Amsterdamská smlouva
EUROATOM	- 1957 – Evropské společenství pro atomovou energii – vzniká jako součást Římských smluv – vládní sdružení zemí pro rozvoj atomového průmyslu – výzkum, výměna vědeckých informací, zásobování jaderným palivem, využití jaderné energie pro mírové účely, atd.
Euroskleróza	- pozastavení procesu přidružování se k EU, zpomalení procesů
Evropská integrace – důvody	- politické: snaha zabránit válečným konfliktům - ekonomické: technický pokrok, prohloubení specializace, zvýšení konkurence, atd.
Evropská měna	Euro
Evropský měnový systém	1979 – EMS – členové ES mimo VB, založen na peggingu, cílem je stabilizace směnných kurzů 3 zákl. pilíře: ECU, mechanismus směnných kurzů a mechanismus úrokových měr
Evropský parlament	- zastupitelský orgán EU – podobný národnímu parlamentu – hlasování o rozpočtu, konzultativní a kooperativní činnost, odmítnutí nových členů, ...
Evropská rada	1974 – vrcholový orgán EU – členy jsou hlavy států nebo premiéři s ministry zahraničí – posláním je stanovit základní strategickou linii hospodářské a politické spolupráce
Evropské společenství uhlí a oceli	1951 – ESUO – vznik tzv. Montánní unie – Francie, Německo, Itálie, Benelux – vytvoření společného trhu uhlí a oceli a podpora ekonomického růstu spojeného s technologickým zdokonalováním výroby
Extenzivní růst	- zapojování dodatečných VF
Fair Deal	- sociální program v USA po WW2 za Trumana
FDI	- foreign direct investment – přímé zahraniční investice
FED	- Federální rezervní úřad – centrální banka USA
Fiskální revoluce	- Kennedy – připouštěla, aby byl deficit záporný, pokud není plná zaměstnanost a existuje-li mezera výstupu
Fordney-McCumberův celní sazebník	1922 – vzestup protekcionismu – Evropa, USA, J. Amerika
Friedman	ekonom – domnívá se, že po zániku BW systému je činnost MMF zbytečná
FTAA	- Americká zóna volného obchodu
Fukuyama	- naprosté vítězství demokracie v Japonsku
GATT	1948 – Všeobecná dohoda o clech a obchodu – cílem je liberalizace mezinárodních obchodů a zabránění hospodářské diskriminace - 4 konference + 4 kola jednání (Dillonovo, Kennedyho, Tokijské, Uruguayské)
Glavka	- ústřední orgán rozhoduje v odvětví o zásobování, výrobě a odběratelích
GOERLO	poč. 20. let – Rusko – program elektrifikace
Greshamův zákon	- znehodnocené peníze vytlačují peníze hodnotové, které odtékají ze země
Group 77	1967 – chudé státy Afriky, Asie a Latinské Ameriky -upozorňuje na nespravedlnost světového ekonomického systému, jenž směřuje k poklesu surovin
HDI = g(Y,e,L)	= Human Development Index – ukazatel rozvinutosti země (závisí na důchodu na osobu, očekávané délce života a gramotnosti) – často se liší od HDP na osobu
Hnutí nezúčastněných zemí (nezávislých)	1961 – 1. konference za účasti 21 zemí – výzva k větší angažovanosti nezúčastněných států na světovém dění, k zákazu jaderných zkoušek a úplné dekolonizaci
Hoover	- prezident USA – 1931 – moratorium na splácení německých reparací, fiskální politika
Hospodářský zázrak	- ekonomický růst po WW2 – Německo a Japonsko
Humeův zákon	deficit PB => ΔM zlata=> Δ cenové hladiny=> ΔEx a ΔIm => vyrovnání PB
Chaebol	- konglomerát v Asii
Chozraščot	- zavádění motivačních principů do činností státních podniků (20. léta)
Chruščov	- generální tajemník 1953, svržen během kubánské krize - 1956 – odhalení kultu Stalina
I. ropná krize	1974 – stagflace, nejvíce zasaženo USA, VB, Japonsko, Holandsko, ...

	energeticky náročný průmysl – hutnictví, strojírenství, stavebnictví, doprava,....
II. ropná krize	1979 – příčiny politicko – vojenské, recese, po krizi rostla všude AD
IBRD	1945 – cílem je podpora hosp. růstu členských zemí poskytováním dlouhodobých půjček na financování investičních projektů
ILO	1919 – Mezinárodní organizace práce (od 1946 pod OSN)
IMF	1945 – pomoc při pasivní platební bilanci, kdy dochází k odlivu deviz z ekonomiky – možnost půjčky z fondů IMF
Imperiální kritéria (preference)	- volný obchod v rámci Britské říše, jednotlivé celní tarify vůči ostatním zemím – cílem bylo: suroviny do VB a výrobky z VB
Indikativní plán	- systém hospodářské politiky Japonska, leží na MITI a EPA – určení budoucí koncepce a vytvoření podmínek pro hladké fungování soukromého sektoru
Intenzivní růst	- zvýšení účinnosti VF
ITO	- nikdy nevznikla, z jednání o ITO vznikl GATT (jako dočasná náhražka ITO), pro problémy s ratifikací GATT přežil až do roku 1995, kdy byl nahrazen WTO
Japonsko ve 20. letech	- hospodářská deprese, bankovní krize, inflace, znehodnocení jenu
Jaltská konference	- zakotvena bipolarita – rozdělení Evropy
Janovská konference	- 1922 – Německo jako první ze západních zemí uznává bolševický SSSR
Jednotný evropský akt	1986 – došlo k posílení pravomocí a kompetencí evropských institucí (Rady, Parlamentu a Komise), otevření nových oblastí zásahů ES (výzkum, sociální politika či ŽP), právnímu zajištění spolupráce v oblasti zahraniční politiky a k závaznému vytvoření jednotného vnitřního trhu
Johnson	- americký prezident – progresivní zdanění až 93%
Kappův puč	- 1920 – Německo – monarchistický puč
Karibská krize	- v důsledku záměru SSSR umístit na Kubu jaderné zbraně
Karoši	- smrt z přepracování
Keiretsu	- konglomerát v Japonsku po WW2
Kerenskij	1917 – vstoupil v čele prozatimní vlády
Keynesiánské	- podpora vládních výdajů zvýší AD => přiblížení se potenciálnímu produktu => podcenili úlohu peněz v ekonomice, obrovské deficity, oslabení vlivu vestavěných stabilizátorů, mylnost Philipsovy křivky, což se projevilo stagflací v 70. letech
Keynesův plán	- plán vytvořen angličany – spolu s americkým Whiteovým plánem základ Bretton-Woodského systému
Kodaňská kritéria	- podmínky pro přijetí do EU: politická: demokracie, ochrana menšin, právní stát, ... ekonomická: tržní hospodářství, ...
Kodexy čestné konkurence	- dohoda mezi podnikateli, objemy, ceny – kartelizace
Komise EU	- výkonný orgán EU, funkce: kontrolní, návrhový, výkonný, negociační, správní, počet komisářů – velké země 2 a ostatní 1
Konference v Bandungu	1955 – 29 asijských a afrických zemí – RZ odmítají válku, kolonialismus, požadují uznání práva na sebeurčení a pomoc vyspělého světa, chtějí vystupovat jako celek, suverenity
Konference v Kingstone	1976 – země IMF se v Kingstone, Jamajka dohodli na novém mezinárodním měnovém systému, pro nějž jsou charakteristické plovoucí měnové kurzy, k jejichž pohybu dochází na základě změn v nabídce a poptávce
Konference v Lausanne	1932 – reparace definitivně zapomenuty
Konference OSN o ŽP	1. Stockholm – 1972 2. Nairobi – 1982 3. Rio de Janeiro – 1992
Kolchozy	- družstevní zemědělské podniky
Kontinentální blokáda	poč. 19. st. – Napoleon – blokáda Anglie
Konvergentní kritéria	- důležitá pro přijetí společné evropské měny – např. deficit <3% HDP, státní dluh <60% HDP
Konvertibilní rubl	- od r. 1964 jako clearingová jednotka v rámci Mezinárodní banky hospodářské spolupráce
Kornilov	- ruský generál – pokoušel se o převrat v 1917
Land and Lease	- zákon o půjčce – finanční pomoc během WW2 zemím, jejichž obrana je pro zájmy USA důležitá
Lausannská konference	1932 – válečné dluhy a reparace Německa oficiálně zapomenuty

Lomeské dohody		pol. 70. let – ES – zrušení cel a jiných omezení dovozu ze zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku, založení stabilizačního fondu a systému STABEX
Lucemburská deklarace		1984 – zintenzivnění vztahů mezi ES a ESVO => vytvoření EEO (1992)
Londýnská konference		1924 – schválen Dawesův plán
Maastrichtská smlouva		1991 – Maastrichtská smlouva o EU – vznik měnové unie a zavedení společné měny, přiznání práva na přidružení východoevropským zemím, možnost zavedení občanství EU, společná sociální politika, ...
Macuhita		- japonský císař, který nastoupil po šogunově rezignaci –reformy
MAGREB		1964 – Alžírsko, Tunis, Maroko,....
Marshall		- státní tajemník USA
Marshallův plán		- European Recovery Programme – program hospodářské pomoci evropským zemím, dodávky zboží a poskytnutí úvěrů, zabránit rozšiřování komunismu, definitivně schválen a ratifikován 1948
Matthew Perry		- americký námořní kapitán, vynutil si diplomatické styky s Japonskem => nerovnoprávné smlouvy – zákaz vysokých japonských cel, právo exterritoriality (cizinci nepodléhají zákonům Japonska)
Mechanismus úrokových měr		- automatické směřování k rovnováze (souvisí se zlatým standardem)
Mechanismus směnných kurzů		
Meidži		- osvícená vláda Macuhity (1867-1912) - soubor reforem, jež se týkaly celé společnosti i hospodářství – změna postoje k cizincům, byrokracie po vzoru Francie, námořnictvo po vzoru VB, armáda po vzoru Pruska, průmyslové a finanční postupy z různých zemí (zejména USA), reforma školství (povinná školní docházka)
Melinův celní zákon		1892 – Francie – značně protekcionistický, ochrana zemědělství
Měnový systém (vývoj)		bimetalismus => zlatý standard => modifikovaný zlatý standard => Bretton-Woodský systém => post Bretton-Woodský systém
MERCOSUR		1991 – jihoamerický společný trh – Argentina, Uruguay, Paraguay, Brazílie (přidružená země Chile) – vytvoření celní unie se společnou celní sazbou
Mezinárodní banka hosp. spolupráce		1964 – pro zvýšení objemů obchodů
Mezinárodní peníze (funkce)		- vystupují jako mezinárodní obchodní měna a jako mezinárodní rezervní měna
Mezinárodní obchodní měna		- slouží k oceňování a zprostředkování mezinárodních obchodů, její cena (směnný kurz) je určován nabídkou a poptávkou
Mezinárodní rezervní měna		- vzniká jako důsledek změn v PB (aktivní PB => rostou rezervy X pasivní PB => rezervy klesají)
Měnová krize 70. let		- zhroucení Bretton-Woodského systému – žádná měna vázána na zlato
Měnový systém VB mezi válkami		- zlatý slitkový standard
MITI		- Ministerstvo průmyslu a obchodu v Japonsku
Molotov		- sovětský ministr zahraničí, který odmítl přistoupení SSSR k Marshallovu plánu
NAFTA		1989 – Severoatlantická oblast volného obchodu – Kanada, USA + 1991 Mexiko – platná až od 1994 z důvodu problémů ratifikace v USA
NAIRO		- úroková míra, která nezpůsobuje růst inflace
NAIRU		- USA – míra nezaměstnanosti, která ještě nevyvolává růst poptávky
Návrat k protekcionismu		- konec 19.st.
Navigation Acts		1651-1846 – obchodovat s VB mohou jen britské lodě nebo lodě ze země původu dováženého zboží
Největší investor	před WW1	VB USA
	po WW1	
Největší příjemce investic		Evropa, hlavně Rusko
Nejméně postižené země velkou krizí		VB, Japonsko, Francie
Nejvíce postižené země velkou krizí		USA, ČR, Polsko, Německo

Německý hospodářský systém 30. let	- sestavování víceletých hospodářských plánů, nucená kartelizace, přidělové hospodářství, fixace mezd a cen, regulace zahraničního obchodu, okleštění soukromého vlastnictví
Německo – zaměstnanost v 30. letech	- plná
NEP	= Nová ekonomická politika – Rusko ve 20. letech – tržní ekonomika, liberalizace, chozraščot, odměňovací systém
Nerovnoprávné smlouvy	- zákaz vysokých japonských dovozních cel, právo exterritoriality (cizinci nepodléhají japonským zákonům)
New Deal	1933 – Roosevelt – program obnovy USA, těžiště v AAA a NIRA, izolacionismus
New Economics	60. léta – dlouhodobá stabilizační ekonomika v USA
NIRA	1933 – USA – regulace konkurence v průmyslu
NIZ	- nově industrializované země
Nouzový zákon	1933 – opatření pro stabilizaci bankovní sféry pomocí státní kontroly
Nový celní zákon	1881 – Francie – protekcionistický
Nový mezinárodní ekonomický řád rozvojových zemí	- suverenita RZ, zvýšení zahraniční pomoci, usnadnění exportu z RZ, ulehčování dluhového břemene, podpora pro nejchudší země, ...
Občina	= společné vlastnictví půdy, které váže rolníky, platí daně a poplatky feudálům – v Rusku do počátku 20. st. (do r. 1906)
OECD	1961 – Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - nahradila OEEC - napomáhá rozvoji hospodářství členských zemí, zvyšovat zaměstnanost a životní úroveň, přispívá k rozvoji mezinárodního obchodu
OEEC	1948 – Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci <ul style="list-style-type: none"> - fungoval jako řídicí orgán evropských zemí pro Marshallův plán až do roku 1961, kdy je nahrazena OECD
OSN	1945 – přijetím charty OSN – nahradila Společnost národů <ul style="list-style-type: none"> - cílem je zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, zajištění mezinárodní spolupráce
Otavské dohody	1932 – základ pro institut Imperiálních preferencí, který zajišťoval volný obchod v rámci Britské říše a jednotlivé tarify vůči ostatním zemím – cílem bylo suroviny do VB a výrobky z VB
Pakt o kominterně	1936 – japonská vojenská spolupráce s Hitlerovským Německem
Pařížská konference	1947 – jednání celé Evropy kromě SSSR a Španělska o přistoupení k Marshallovu plánu
Pařížský mír	1917 – uvalení vysokých reparací, konfiskace, okupace a hluboké ponížení na Německo, uznání Německa za jediného viníka války
Pax Americana	- velmoc 20. st.
Pax Britanix	- velmoc do WW1
Pegging	- přikolíkávání měny – určení pevného rozpětí kolem hodnoty jiné měny nebo koše jiných měn
Perestrojka	- M. Gorbačov – liberalizace, politické uvolnění
Petrodolary	- dolary získané z prodeje ropy
Plazza Accord	- dohoda mezi USA a Japonskem o intervencích >> zhodnocení jenu
Podíl USA na světové produkci v letech 1950 – 1970	60 % >>>> 40 %
Poincare	- předseda vlády Francie – připoutal frank k předválečné hodnotě >> podhodnocení franku
Politika DETENE	- uvolnění vztahů mezi Z a V po smrti Stalina
Politika Nových hranic	- J. F. Kennedy
Post Bretton- Woodský systém	- vynesl do popředí nezávislé CB, žádná měna vázána na zlato
Potravinová krize	- stoletá neúroda – zasáhla státy Asie a Afriky
Povstání klanu Sacuma	- 1877 – na jeho potlačení potřeba mnoho peněz, což vedlo k jejich tisku >> růst množství >> růst cenové hladiny >> inflace
Princip seniority	- zaměstnanci oceňováni podle doby strávené ve firmě – v Japonsku

Program Makeawa	- snaha řešení problémů s USA a EU
Program pozitivní diskriminace	- programy Válku bídě a Velká společnost – přerozdělování důchodu ve prospěch chudších členů společnosti prostřednictvím progresivního zdanění
Program mezinárodní socialistické ekonomické integrace	- 1971 – snaha o vytvoření integrovaného hosp. celku zemí RVHP, specializace na produkci určitých komodit, jež s pak měly směřovat mezi sebou
Prozatímní vláda	- po abdikaci cara, liberalizace společnosti – svržena bolševiky 1917
Přechod od tradiční struktury hospodářství k moderní	a) klasická cesta – ASI >>> AIS >>> IAS >>> ISA >>> SIA b) strukturální zkratka – ASI >>> SAI >>> SIA
Příliv mozků	
Průmyslová revoluce	1) zavedením parního stroje (WATT) 2) zavedením elektrické energie (Edison)
Prodi R.	- předseda komise EU
Pump priming	- předkeynesiánství – vládní výdaje před nebo během recese mohou ji pak překonat a dosáhnou plnou zaměstnanost => deficit
Rada Ministrů	- složená z ministrů jednotlivých zemí – posláním je přijímat a zdokonalovat návrhy Komise EU, předseda se mění každých 6 měsíců
Rappala	1922 – Janovská konference – Německo uznalo bolševické Rusko
Reganomika	80. léta 20. st. v USA – Nový začátek Ameriky: program hosp. oživení – teoretické předpoklady: snížení vládních výdajů, snížení federálních daňových sazeb, uvolnění regulačních opatření, sledování peněžní politiky praxe: federální výdaje – vzrostly, daňový systém – snížení daňového břemene, deregulace – dopravy, telekomunikace, bankovníctví, energetika, peněžní politika – FED je nezávislý na prezidentovi výsledky: snížení inflace, nezaměstnanost, růst deficitu a státního dluhu, zhodnocení dolaru => pasivní PB, zvýšení úlohy státu
Reparace Německa po WW2	- postupně odpuštěny, ale za cenu hosp. závislosti na západních zemích
Revalvace	- zvýšení oficiálního směnného kurzu, důsledek pro export => sníží se
Revizní dvůr	- od 1977 na základě Bruselské dohody, zajišťuje vnější kontrolu evropských veřejných financí a vyjadřuje se k finančním a rozpočtovým návrhům – vydávat zprávy a vyjádření ohledně rozpočtů a financí
Ricardův ingotový plán	- praktické fungování zlatého slitkového standardu
Rozsypalovy reformy	- 1958 – ČSR – snaha o uvolnění centrálního řízení ekonomiky, zvýšení iniciativy podniků a zaměstnanců
Rozvojové země – 2 způsoby růstu	ISI – industrializace přes nahrazování dovozu – velká industrializace a ochrana domácích výrobců po určitou dobu vybudování vlastního průmyslu Export-led growth – exportně determinovaná strategie růstu – maximální podpora exportu
Rozvojové země s Export-led growth strategií – problémy	- koncentrace komodit, koncentrace na určité trhy, zeměpisná koncentrace, nízká cenová elasticita, dlouhodobě klesající směnné relace, pokles cen komodit
Rozvojové země – charakteristické rysy	- nízký HDP na osobu, vysoký podíl chudých (50-70 USD ročně), dominance zemědělství, vysoká nezaměstnanost, nízký lidský kapitál
RTAA	1934 – USA – možnost vyjednat snížení cel s jinými zeměmi
RVHP	1949 – Rada vzájemné hospodářské pomoci – ČSR, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, SSSR + 1949 Albánie + 1950 NDR - původně měla sloužit jako nástroj pro koordinaci hospodářského embarga vůči Jugoslávii 1990 – dohoda o ukončení činnosti RVHP
Římský klub	- organizace varující před globálními problémy, vyčerpávání přírodních zdrojů, ničení ŽP, populační exploze
SALT I, II	- odzbrojovací programy v 70. a 80. letech
Sartre	- bývalý předseda komise EU
Screening	- sledování plnění kodaňských kritérií EU
SDR	- 1969 – Special Drawing Rights – speciální měnová jednotka používaná na účtech MMF, členská země může čerpat až do výše členské kvóty
Schengenská dohoda	1991 – ruší hranice mezi členskými státy EU
Schumann	- iniciátor založení ESUO

Schumannův plán	1951 – základ pro vytvoření Montánní unie (=ESUO)	
Slučovací smlouva	1965 – vznik ES sloučením EHS, EUROATOMu a ESUO	
Smlouva o EU	= Maastrichtská smlouva (1991) – hl. body: dohoda o vytvoření měnové unie a zavedení společné měny přiznání práva na přidružení východoevropským zemím zavedení občanství EU otázky společné sociální politiky EU, ...	
Smlouva o spolupráci	1963 – mezi Francií a Německem)	
Smoot-Hawleyho celní sazebník	1930 – reakce americké vlády na velkou krizi v podobě prudkého zvýšení ochrany vůči zahraniční konkurenci	
Sovchozy	- státní zemědělské podniky	
Soudní dvůr	- nejvyšší justiční instituce EU, naplňuje dohled na dodržování komunitárního práva	
Spaak	- první předseda OEEC, belgický ministr zahraničí	
Speer	- německý ministr, totální mobilizace	
Společná evropská měna – dopady na zavedení	+++ : odpadá kurzové riziko, banky nemusí držet devizové rezervy, konec kolísání kurzů (stabilita a lepší předvídatelnost vývoje), politické => podpora procesu integrace	--- : nemožnost devalvace měny za účelem podpory exportu, vysoké přímé náklady na zavedení, problémy v koncepci
SSSR	1922 – vznik 1933 – přistoupení do SN a po napadení Finska 1939 vyloučena 1939 – pakt o neútočení s Německem 1941 – napaden Německem 1991 - zanikl	
STABEX a SYSMIN	- stabilizační systémy a fondy ES – měly zabezpečit stabilitu příjmů z vývozu zúčastněným zemím, byly podporou Lomeckých smluv (70.léta)	
Stagflace	- pokles produktu za současného vzestupu cen	
Stalin	- nastoupil 1928, bolševismus, uskutečnil čistky důstojníků v armádě, jejichž absence se pak projevila	
Stát blahobytu	= welfare state – významná míra angažovanosti státu v sociálních otázkách	
Stolypinské reformy	1906 – Rusko – možnost přechodu od občinového k soukromému vlastnictví, rolnická půda se mohla prodávat a nakupovat => přechod ruského agrárního systému ke kapitalismu >> kulaci	
Šogun	- vojenský diktátor celého Japonska	
Standard řízeného floatingu	1976 v Kingstone, Jamajka – schválen nový mezinárodní měnový systém členskými zeměmi MMF – charakteristické je plovoucí měnový kurz na základě nabídky a poptávky; řízený proto, protože ovlivňování kurzů CB	
Stephenson	- parní lokomotiva	
Stressman	- předseda německé vlády po WW1, vydání nové měny Rentenmark	
Stop and Go	- krátkodobá stabilizační politika - uplatňování expanzivní a restriktivní politiky dle situace hospodářství, politika jemného doladování, uplatnění vestavěných stabilizátorů => problémy: opoždění opatření, vytváření politického hospo. cyklu	
Suezský průplav	1869 otevřen	
Suezská krize	1956 – spojená se znárodněním Suezského průplavu	
Surovinová krize	1972 – nedostatek surovin v důsledku konjunkturálního cyklu v růstové fázi velkých ekonomických center – ES, USA, Japonsko	
Takahashi	- ministr, který nastoupil po znehodnocení jenu (1936) a rozhodl se pro deficitní rozpočet a flexibilní směnný kurz	
Taylorismus	- oddělení vlastnictví od řízení	
Taxflace	- oslabení vestavěných stabilizátorů vlivem inflace	
Tradiční X Moderní forma hospo.	ASI x SIA	
Triangulární jednání	- snaha USA mít lepší vztahy s Čínou a SSSR než oni mezi sebou	
Triffinovo dilema	- nedostatek USD – vydat či nevydat USD – hrozba pro světové hospo.	
Trumannova doktrína	- zadržování komunismu	
UNCTAD	60. léta – Konference OSN o obchodu a rozvoji – jm. snaha o větší stabilitu cen surovin na světových trzích	

Únorová revoluce		1917 – Rusko – odstoupení cara a nastoupení prozatímní vlády
UNRRA		- Správa spojených národů pro provoz a obnovu – organizace Společnosti národů pro pomoc zemím poškozeným WW2 (1943-1949) - 1. hospodářská pomoc Evropě
Uruguayské kolo		1986-1993 – mj. snaha zabránit protekcionismu, založení WTO, ... - nejdelší a poslední kolo jednání v rámci GATT
Úřad pro národní plánování		- vytvořil Roosevelt – zaváděl daňové reformy (zavedena dědická a darovací daň, daň z dividend, daň ze zvlášť vysokých příjmů a také systém progresivního zdanění)
USA		- podíl na světovém hospodářství po WW2: téměř 60% produkce, 1/3 světového HDP, 16% světového exportu - postoj k Evropě: změna oproti situaci po WW1 – USA si uvědomuje svoji zodpovědnost z a politický chod světa i světového hospodářství, Marshallův plán
Válečné ekonomiky		- zvyšování úlohy státu – velké vládní výdaje
Válečný komunismus		- obilní monopol, lístkový systém, pracovní povinnost => hyperinflace => přechod od peněžního systému k naturálnímu => státní sektor začal organizovat hospodářství a likvidovat trh a zahr. obchod
Válka v Afgánistánu		- na konci 70. let – SSSR – vlastní Vietnam
Varšavská smlouva		1955 – obdoba NATO ve východoevropském bloku
Vietnamská válka		- až do pol. 70. let
Velká hospodářská krize		24.10.1929 – Černý pátek – krach na burze v USA
Velká hospodářská krize – příčiny		Americké příčiny: americké omezení vývozu kapitálu a dovozu zboží, zvýšení úrokových měr, krize bankovního sektoru, pokles AD, deflace
Velkoprostorové hospodářství		- snaha Německa vnutit evropským národům jakousi politickou a hospodářskou integraci pod německou nadvládu – zajištění surovin a pracovní síly pro německou válečnou mašinerii
Velmoci v čase		Čína 10.st. >> Špa, Por, Ita 12.-14.st. x Hol. 15.-18.st. x VB 19.st. x USA 20.st
Vernerova zpráva		1970 – 1. pokus o mírovou unii
Versailleské smlouvy		- mj. obsahovaly, že Německo a jeho spojenci jsou odpovědní za všechny ztráty a škody, které utrpěly spojenecké a přidružené vlády
Vestavěné stabilizátory		- nejdůležitějším je systém progresivního zdanění
Výmarská republika		- po WW1 zřízena v Německu, musela čelit několika pokusům o převrat (Bavorská republika rad 1919, monarchistický Kappův puč 1920)
Vývoj po WW1	USA	- izolacionismus, zamezení vývozu kapitálu a dovozu zboží, velký podíl na světové produkci a zásobě zlata, zvýšení produktivity práce – montážní linky, zvýšení reálných mezd, velký hospodářský růst, boomy na poli stavebnictví, elektrifikace, burzovním
	VB	- hospodářský růst, zlatý slítkový standard
	Rusko	- vláda bolševismu, znárodnování, 1922 vznik SSSR, za Stalina zhoršení vztahu se západem a válečná agrese, bída a hladomory
	Německo	- hyperinflace, hosp. krize, odpuštění válečných dluhů, zlepšení situace od Hitlera
	ČSR	- 1919 – A.Rašín provedl razantní reformu – potlačení hrozby inflace a finanční nestability, zlepšování situace až do Velké krize – následné zhoršování
Vývoj po WW2	USA	- supervelmoc, vysoký podíl na světovém trhu, velký hospodářský růst, modernizace infrastruktury, růst exportu, nárůst investic ve výrobě, pak krize v 70. letech v důsledku ropných šoků, stabilizace růstu
	VB	- pomalý růst, ztrácí své dominantní postavení velmoci získané v 19. st.
	Rusko	- těžké vzpomínání z války, vojenské napětí – bipolarita, technologické i vědní zaostávání, rozpad SSSR 1991
	Německo	- hospodářský zázrak, velký hospodářský růst, hospodářská velmoc v Evropě
	ČSR	- součást RVHP, CPE, komunismus, dvouletka – obnova hospodářství (pak pětiletka), hospodářský růst, ale značná technologická i vědní zaostalost
Vývoj Japonska		70. a 80. léta – Japonsko nejrychleji rostoucí vyspělou zemí 90. léta – krize – zvýšení nezaměstnanosti v důsledku odstoupení od celoživotního zaměstnávání – příčiny krize: spekulativní růst akcií, křehký finanční sektor, výrazná regulace hospodářství Hašimoto – premiér Japonska – 1996 neúspěšné reformy Óbuči – premiér po Hašimotovi – taky neúspěšné reformy

Wagnerův zákon	- zákon neustále rostoucích vládních výdajů	
Washingtonská dohoda	= UNRRA – 1943 – 1. plán pomoci poválečné Evropě	
Watt James	- zdokonalení parního stroje	
Whiteův plán	- americká koncepce nového měnového systému – spolu s Keynesovým plánem se stal základním kamenem Bretton-Woodského systému	
Wilson	- prezident USA - 1918 – 14ti bodový program řešení budoucího konfliktu mírovou cestou – základ vzniku SN	
WTO	1995 – Světová obchodní organizace – navazuje na činnost GATTu - cíle: zvýšení životní úrovně, dosažení plné zaměstnanosti, rostoucí úroveň reálného důchodu, zvýšení výroby a obchodu se zbožím + nové myšlenky: TUR a ochrana ŽP	
Youngův plán	1930 – snížení německých reparací	
Závody ve zbrojení	- přelom 19. a 20. st.	
Zelená revoluce	60. – 70. léta – zvýšení efektivity zemědělství RZ, značný nárůst výnosů – faktory: biologické: použití lepších semen – zázračná semena (Mexická/IR8) – vysoce výnosová semena, zvýšení intenzity využití půdy, zavádění zavlažovacích systémů,.... mechanické: „traktorizace“, ...	
Zhoršení směnných relací	- terms of trade – v důsledku pomalejšího růstu cen ve zpracovatelském průmyslu než u paliv a surovin	
Zlatý exportní/importní bod	- bod, od kterého se vyplatí nakoupit zlato od CB a vyvézt jej na jiný trh (dovést z jiného trhu)	
Zlatý devizový standard	= zlatý směnný standard, standard zlaté měny – podoba Modifikovaného zlatého standardu - využíván zeměmi bez zlata nebo s minimálním množstvím zlata, nevázáli měnu na zlato, ale na měnu, která přímo směnitelná se zlatem byla	
Zlatý slitkový standard	- charakteristickým rysem byla omezená možnost směny za zlato	
Zlatý standard	od pol. 19. st. do WW1 (ve VB od 1821) – z důvodu poklesu významu stříbra - hnací motor růstu světového obchodu – 1914 – již 59 zemí má zlatý standard - základem fungování zlatého standardu je myšlenka vyrovnaní množství zlata mezi zeměmi – HUMEŮV ZÁKON	
Zlatý standard	- teoretické fungování	<ul style="list-style-type: none"> • každá měna měla pevně určený obsah zlata tzv. par • možnost libovolně dovážet a vyvážet zlato • výměna jakéhokoli množství měny za zlato u monetární autority v pevném kurzu • CB nesměly sterilizovat příliv (dovoz) zlata
	- praktické fungování	CB držely dodatečné zásoby zlata proti zákonným požadavkům – problém: sterilizace – množství zlata pak neovlivňovalo poptávku >> závislost na stabilitě libry – dominance VB
Zpětný iženyíring	- v Japonsku – nákup výrobků a zboží o něž byl zájem, provedla se demontáž a po té jej domácí firmy napodobovaly	
1462	- Jiří z Poděbrad – snaha o integraci Evropy	
1776	- A. Smith – Bohatství národů, první užití parního stroje, deklarace nezávislosti USA	
1807	- zákaz obchodování s otroky	
1871	- německo-francouzská válka – vítěz Německo, velký příliv peněz do Německa (-reparace) >> zvýšení cen, krize	
1881	- bankovní reforma v Japonsku – založena CB – Bank of Japan	
1897	- Rusko přistoupilo ke zlatému standardu	
1914	USA 3. největší exportér, 59 zemí světa na zlatém standardu, začátek WW1	
1918	- vznik Společnosti národů – řešení mezinárodních konfliktů mírovou cestou	
1919	- A. Rašín – měnová reforma – potlačení hrozby poválečné inflace	
1925-29	- celosvětové zvýšení produkce a obchodu	
1929	- určen zlatý obsah koruny	
1931	- krach rakouské banky Credit-Anstalt a německé Danatbank	
30.1. 1933	- Hitler jmenován německým kancléřem prezidentem Hindenburgem	
1933	- vystoupení Německa ze SN	
1945	- Košický vládní program – konfiskace majetku zrádců	

1949	- vznik NATO
1955	- SEATO – obdoba NATO v Asii - Varšavský pakt – obdoba NATO pro východní blok
70. léta 20. st.	- rozpad BW systému, potravinová krize (stoletá neúroda), surovinová krize, energetická krize, ropná krize (1974, 1979)
1975	- podpis Helsinského protokolu
80. léta 20. st.	- slabé ekonomické výsledky, krize nebyla hluboká, ale dlouhá, snížení podílu Evropy na světové produkci, potlačování inflace, zpomalení růstu
1932	- Japonsko vyhlásilo loutkový stát Mandžuko, které však svět nepřijal a proto Japonsko 1933 vystoupilo ze SN

100% část

Termín 1:

- nejsilnější ekonomika světa
- je ČR členem WTO?
- jak se měří ekonomická úroveň země?
- co to jsou Římské smlouvy?
- jaký byl mezinárodní systém po WW2?
- kdo je Alan Greenspan
- kdo byla supervelmoc 2. ½ 19. st.?
- struktura moderního hospodářství
- co je to OPEC?
- Meidži

USA
ano
HDP na hlavu
březen 1957, vznik EHS, EUROATOM
Bretton-Woodský
šéf FEDu
VB
SIA
Organizace zemí vyvážejících ropu
1868-1912 – osvícená vláda v Japonsku

Termín 2:

- jak se měří ekonomická síla země?
- jsme členy ASEAN?
- kdy jsme přistoupili k Marshallovu plánu?
- hlavní světová rezervní měna
- tradiční struktura hospodářství
- dominantní měnový systém konce 19. st.
- co je IBRD?
- hlavní měna EU
- Cobden-Chevalierovy smlouvy
- jaký byl pohyb cenové hladiny za velké krize

HDP
ne, je to Sdružení národů JV Asie
nikdy
USD
ASI
zlatý standard
Světová banka pro obnovu a rozvoj, též WB – Světová banka
euro
1860 – volný obchod mezi VB a Francií
deflace

Termín 3:

- jak se měří ekonomická úroveň země?
- Římské smlouvy
- hlavní měna EU
- pohyb cenové hladiny za velké krize
- co je to stagflace?
- jaký byl mez. měn. systém po WW2?
- velmoc 2. pol. 19. st.?
- kdo jsou členové NAFTA?
- válka v roce 1871
- co je to FED?

HDP na hlavu
březen 1957, vznik EHS, EUROATOM
euro
deflace
pokles produkce, růst cen
Bretton-Woodský
VB
Kanada, USA, Mexiko
mezi Francií a Německem
Federální rezervní systém – centrální banka USA

Termín 4:

- jak se měří ekonomická síla země?
- jsme členem CEFTA
- moderní struktura hospodářství
- intenzivní růst
- rovnice směny
- cenová hladina při velké krizi
- co je to WTO?
- co je to OPEC?

HDP
ano, je to Středoevropská dohoda o volném obchodu
SIA
zvýšení účinnosti VF
 $P_x Y = M_x V$
deflace
Světová obchodní organizace
Organizace zemí vyvážejících ropu

- měnový systém po WW2

Bretton-Woodský

Termín 5:

- jak se měří ekonomická úroveň země?
- co je to GATT?
- kdo byla supervelmoc 2. ½ 19. st.?
- hlavní měna EU
- extenzivní růst
- měnový systém po WW2
- Římské smlouvy
- Cobden-Chevalierovy smlouvy
- co je to ILO?
- Melinův celní zákoník

HDP

Všeobecná dohoda o clech a obchodu

VB

euro

zapojení dodatečných VF

Bretton-Woodský

1957, vznik EHS a EUROATOM

1860, volný obchod mezi VB a Francií

Mezinárodní úřad práce

1892, Francie - ochrana zemědělství

Dále se objevuje:

FED

UNRRA

WTO

OEEC

OECD

UNCTAD

IMF

GATT

EBRD

CEFTA

ESVO

OPEC

ESUO

Federální rezervní úřad – centrální banka USA

Správa spoj. národů pro provoz a obnovu

Světová obchodní organizace – ČR člen

Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

Konference OSN pro obchod a rozvoj

Mezinárodní měnový fond

Všeobecná dohoda o clech a obchodu

Evropská banka pro obnovu a rozvoj – ČR člen

Středoevropská dohoda o volném obchodu – ČR člen

Evropské sdružení volného obchodu

Organizace zemí vyvážejících ropu

Evropské společenství uhlí a oceli (= Montánní unie)

sektory ekonomiky světového hospodářství
velmoc 19. st.

velmoc 20. st.

Cobden-Chevalierovy smlouvy

Melinův celní zákoník

Smoot-Hawleyho celní zákoník

I= průmysl, A= zemědělství, S= služby

VB

USA

1860, volný obchod mezi VB a Francií

1892, Francie – ochrana zemědělství

1930, reakce USA na velkou krizi v podobě prudkého zvýšení
ochrany vůči zahraniční konkurenci

1922, vzestup protekcionismu – Evropa, USA, J. Amerika

Fordney-McCumberův celní zákoník

snižovala se za Rgana úloha státu?

snižuje se v poslední letech pomo RZ?

ano

ČR je členem: WTO, IBRD, CEFTA, IMF, OSN, OECD, EBRD, NATO, EU